

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Obec D. B.**, zastúpený advokátom JUDr. J. Z. – Š., proti žalovanému: **Obec Č. V.**, zastúpený advokátom JUDr. V. O., o vyslovenie neplatnosti listiny o určení súpisného čísla vydané žalovaným pod č. 11/2002 zo dňa 22. novembra 2002 a na určenie povinnosti zdržať sa konania, konajúc o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24 S 57/2009-89 zo dňa 10. februára 2010 v časti výroku o náhrade trov konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24 S 57/2009-89 zo dňa 10.februára 2010 v časti výroku o náhrade trov konania **m e n í** tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Účastníci **nemajú** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením č.k. 24 S 57/2009-89 zo dňa 10.februára 2010 zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že listinu o určení súpisného čísla treba považovať v zmysle § 244 Občianskeho súdneho poriadku za rozhodnutie správneho orgánu, ktoré je možné preskúmať podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Žalobou napadnutá listina o určení súpisného čísla bola vydaná obcou Č. V., okres K., pod č. 11/2002 zo dňa 22.októbra 2002 podľa § 14

zákona č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky. Listinou bolo určené pre rodinný dom stavebníkov Š. D. s manželkou A. D. nachádzajúcom sa v katastrálnom území D. B., súpísne číslo 105. Listina bola doručovaná stavebníkom a katastrálnemu odboru Okresného úradu v K.. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetné rozhodnutie nebolo doručované žalobcovi. Žalobca sa o rozhodnutí dozvedel až v súvislosti so zápisom listiny o určení súpísneho čísla č. 2/2005 (ktorú vydal žalobca) na tú istú stavbu, na ktorú už vydal súpísne číslo žalovaný. Vo veci potom začalo konanie na Správe katastra v K. o oprave chyby podľa § 59 katastrálneho zákona (rozhodnutie o oprave chyby – zrušenie zápisu rozhodnutia č. 11/2002, ktoré však bolo rozhodnutím katastrálneho úradu pod č. Xo 2/2006 zo dňa 4.decembra 2006 zrušené). Vo veci zápisu súpísneho čísla v katastri nehnuteľností zostal stav zapísaný podľa rozhodnutia žalovaného č. 11/2002 zo dňa 22.októbra 2002. Tento stav zostal aj potom, ako vo veci podal upozornenie okresný prokurátor vo Zvolene. Vo veci krajský súd zistil, že žaloba žalobcu bola podaná po trojročnej lehote od vydania rozhodnutia správneho orgánu, ktoré nebolo žalobcovi doručené (§ 250b ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku). Rozhodnutie správneho orgánu (listina o určení súpísneho čísla) bolo vydané žalovaným dňa 22.októbra 2002 a žaloba žalobcu bola na Okresný súd Zvolen doručená 21.februára 2008 (spísaná 8.januára 2008).

Výrok o trovách konania krajský súd odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Žalovanému náhrada trov konania neprináleží. Okrem toho krajský súd uviedol, že žalovaným je orgán, ktorý by sa mal vedieť v danej veci zastupovať a aj v prípade, ak by sa prejednávala vecná stránka, tak žalovaný by zrejme nemohol byť úspešný.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu vo výroku o trovách konania zmeniť a priznať mu náhradu trov konania vo výške 847,42 €. Uviedol, že mal v konaní úspech, nakoľko súd žalobe nevyhovел a konanie zastavil. Vzhľadom na to, je toho názoru, že mu vznikol nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania, ktoré potreboval na bránenie práva proti žalobcovi. Aj napriek osobitnému charakteru ustanovenia § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré v zásade vylučuje priznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému, je podľa názoru žalovaného zúžený výklad ustanovenia § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zo strany krajského súdu

nesprávny. Poukázal na zásadu rovnosti účastníkov konania zakotvenú v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, § 18 Občianskeho súdneho poriadku. Žalovaný je malou obcou, ktorá nedisponuje pracovníkmi s vysokoškolským právnickým vzdelaním a nemá ani zriadené právne oddelenie. Poukázal na to, že išlo o sporové konanie, ktoré bolo iniciované žalobným návrhom nesprávne podaným na Okresný súd Zvolen, hoci išlo o otázku správneho súdnictva podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Poukázal tiež na ustanovenie § 146 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd v odôvodnení konštatoval, že žaloba žalobcu bola podaná po trojročnej lehote od vydania rozhodnutia správneho orgánu, ktoré nebolo žalobcovi doručené, čo bolo dôvodom na zastavenie konania. Je preto nepochybné, že zavinenie za súdny spor existuje na strane žalobcu.

Žalovaný v odvolaní vyčíslil trovy právneho zastúpenia za osem právnych úkonov vo výške 847,42 € podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). Konanie sa týkalo dvoch vecí – vyslovenia neplatnosti právneho úkonu a určenia povinnosti zdržať sa konania. Vyčíslil ich nasledovne:

- 1) prevzatie a príprava zastúpenia 26.3.2008 – 72,95 € + režijný paušál 6,31 €,
- 2) písomné podanie na súd 26.3.2008 – 72,95 € + režijný paušál 6,31 €,
- 3) účasť na pojednávaní nemeritórne 8.9.2008 – 18,24 € + režijný paušál 6,31 €,
- 4) rokovanie s protistranou 30.9.2008 – 72,95 € + režijný paušál 6,31 €,
- 5) účasť na pojednávaní nemeritórne 19.11.2008 – 18,24 € + režijný paušál 6,31 €,
- 6) písomné podanie na súd 21.11.2008 – 72,95 € + režijný paušál 6,31 €,
- 7) písomné podanie na súd 30.12.2008 – 72,95 € + režijný paušál 6,31 €,
- 8) účasť na pojednávaní pred krajským súdom meritórne 10.2.2010 – 180,35 € + režijný paušál 7,21 €,
- 9) daň z pridanej hodnoty 19% - 34,27 + 76,23 = 110,50 €,
- 10) náhrada hotových výdavkov právneho zástupcu – 37,83 € (cestovné 6,91 € + náhrada za opotrebenie vozidla 15,34 € + cestovné Zvolen – D. B. a späť 6,43 € + náhrada za opotrebenie vozidla 9,15 €),
- 11) náhrada za stratu času právneho zástupcu 66,13 € podľa § 17 vyhlášky (cesta právneho zástupcu na rokovanie s protistranou 30.9.2008 zo Zvolena do D. B.

a späť, a to za 2 x 1 hodina; cesta právneho zástupcu na pojednávanie 10.2.2010 zo Zvolena do Banskej Bystrice, a to za 2 x 0,5 hodiny).

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania, a dospel k záveru, že napadnutý výrok o náhrade trov konania je potrebné zmeniť a žiadnemu z účastníkov nepriznať právo na náhradu trov konania. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Náhrada trov konania v správnom súdnictve je upravená v ustanovení § 250k a čiastočne aj v § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Má povahu špeciálnej právnej úpravy k všeobecnej právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku, pri ktorej sa uplatní zásada *lex specialis derogat legi generali* (špeciálny zákon alebo ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo ustanovenie).

Podľa ustanovenia § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správnemu orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania. Ide o všeobecné pravidlo priznávania náhrady trov konania v správnom súdnictve.

Podľa ustanovenia § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Je nesporné, že odsek 1 § 250k Občianskeho súdneho poriadku priamo vylučuje čo aj len primerané použitie § 142 Občianskeho súdneho poriadku, hoci úspešnosť žalobcu v konaní sa posudzuje rovnako ako pri použití § 142, teda aj súd v správnom súdnictve posudzuje, či žalobca mal v konaní úspech celkom alebo sčasti, prípadne či sa vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd žalobcovi náhradu trov konania neprizná. Ustanovenie § 250k Občianskeho súdneho poriadku však vylučuje, aby súd priznal náhradu trov konania žalovanému (orgánu verejnej správy), bez ohľadu na to, či si ju žalovaný uplatní alebo nie. Výnimku z tohto všeobecného pravidla predstavuje § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd rozhodne o náhrade trov konania, ktoré vznikli žalovanému, ale len v prípade, že žalobca zobral žalobu späť (môže tak urobiť až do rozhodnutia súdu vo veci) a žalovanému do späťvzatia žaloby vznikli trovy konania. Z tohto ustanovenia nemožno vyvodit' všeobecnú zásadu, že aj žalovanému patrí vždy náhrada trov konania podľa kritéria úspešnosti. Záver vyplývajúci z ustanovenia § 250k Občianskeho súdneho poriadku nemôže spochybnit' ani ustanovenie § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pretože predpoklady uvedené v hypotéze § 250h ods. 2 nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1, ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní. Z citovaného ustanovenia preto vyplýva, že náhrada trov konania, ktoré vznikli žalovanému, mu môže byť priznaná len v prípade späťvzatia žaloby zo strany žalobcu. Náhrada trov konania žalovaného v správnom súdnictve sa teda neviaže na jeho úspešnosť v konaní.

Ustanovenie § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku umožňuje **primerané** (nie rovnaké) použitie ustanovení prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku v prípadoch, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Význam slova „primerane“ predstavuje hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý; synonymom je slovo „vhodne“ s významom vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Preto ustanovenia tretej časti Občianskeho súdneho poriadku týkajúce sa trov konania sa použijú primerane, vhodne, vyhovujúc požiadavkám piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a jeho zásade priznávania náhrady trov konania podľa úspešnosti žalobcu a v prípade späťvzatia žaloby žalobcu aj žalovanému.

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku uvádza prípady, kedy pre náhradu trov konania nie je výsledok konania rozhodujúci a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady, v ktorých neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania.

Na základe uvedeného ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/, ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku sa **primerane** vzťahuje na konanie súdu v správnom súdnictve. Podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené (bez ohľadu na dôvod zastavenia konania), nakoľko piata časť neupravuje náhradu trov konania pri jeho zastavení. Súd v správnom súdnictve bude postupovať podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku vtedy, keď zastaví konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, t.j. z dôvodu:

1. ak bola žaloba podaná oneskorene,
2. ak žalobu podala neoprávnená osoba,
3. ak žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom,
4. ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby,
5. ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a Občianskeho súdneho poriadku.

Výnimku však bude tvoriť zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 z dôvodu späťvzatia žaloby, kedy súd v správnom súdnictve pri rozhodnutí o trovách konania bude aplikovať ustanovenie § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanému prizná náhradu trov konania, ak mu do späťvzatia žaloby nejaké vznikli (pôjde o vzťah osobitnej úpravy § 250h ods. 2 vo vzťahu k všeobecnej úprave § 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku).

Ustanovenie § 146 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku sa opätovne použije **primerane (nie rovnako)** v podmienkach správneho súdnictva. Podľa citovaného ustanovenia ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný oneskorene, je povinný uhradiť trovy odporca. V podmienkach správneho súdnictva súd preto skúma, či zastavenie konania spôsobil žalobca alebo žalovaný. Ak zastavenie konania spôsobil žalovaný, súd podľa ustanovení § 146 ods. 2, § 250k ods. 1,

§ 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku prizná žalobcovi náhradu trov konania. Ak zastavenie konania spôsobil žalobca, súd podľa rovnakých, v predchádzajúcej vete citovaných, ustanovení Občianskeho súdneho poriadku žalovanému neprizná náhradu trov konania, ak samozrejme nejde o späťvzatie žaloby podľa § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie z hľadiska hmotného práva, pretože by išlo o posúdenie veci samej (meritórne rozhodnutie).

V predmetnej právnej veci bolo konanie zastavené podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu oneskoreného podania žaloby, nie z dôvodu späťvzatia žaloby. Správny postup pri rozhodnutí o trovách konania bol preto podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku, a nie postup podľa úspešnosti žalobcu v konaní (§ 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ktorý zvolil krajský súd. Rovnako hodnotenie prípadnej úspešnosti alebo neúspešnosti žalovaného v konaní podľa hmotnoprávneho predpisu zo strany krajského súdu v tomto štádiu konania, ktoré bolo zastavené z procesných dôvodov, a vzhľadom na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v tomto uznesení, je právne irelevantné.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj nárok na náhradu trov konania. Jeho vyjadrením sú ustanovenia § 250k, § 250h ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorých odvolací súd postupoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z uvedených dôvodov podľa ustanovenia § 220 v spojení s § 246c ods. 1, § 211 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zmenil rozhodnutie krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani zrušenie, a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) s vylúčením postupu podľa § 250h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pretože nedošlo k späťvzatiu žaloby.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 211 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože si ich

neuplatnil (§ 151 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) a žalovanému náhrada trov konania neprináleží.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 8. februára 2011

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová